

Fra Danmarkshistorien.dk:

Jelling-stenene består af en mindre og en større runesten, som begge er fra 900-tallet. De to runesten afspejler begyndelsen på en væsentlig transformation i det danske samfund – overgangen fra den hedenske vikingetid til den kristne middelalder.

Den mindste runesten er ældst, formentlig fra ca. 935. Den er rejst af kong Gorm den Gamle til minde om hans hustru Thyre. Stenen er også den ældst bevarede danske kilde, hvor Danmark nævnes i skriftlig sammenhæng. Den store runesten er sværere at tidsfæste, men den er formentlig blevet rejst mellem 960 og 985 af Harald Blåtand (død ca. 986).

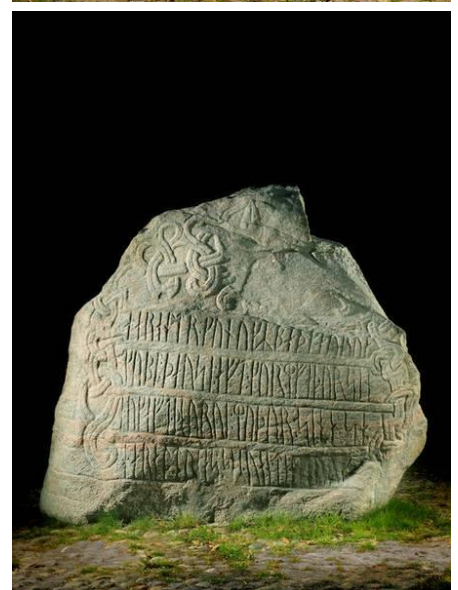
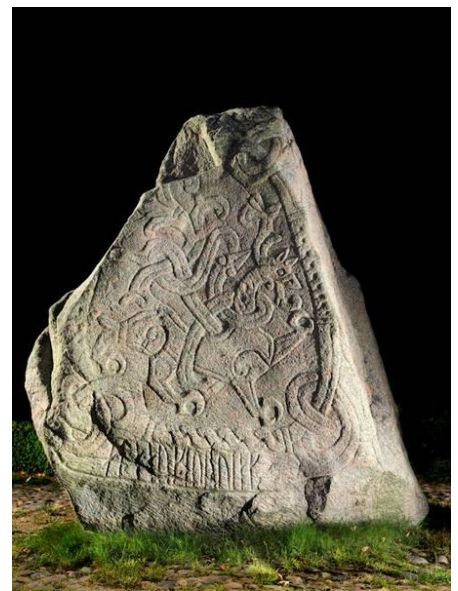
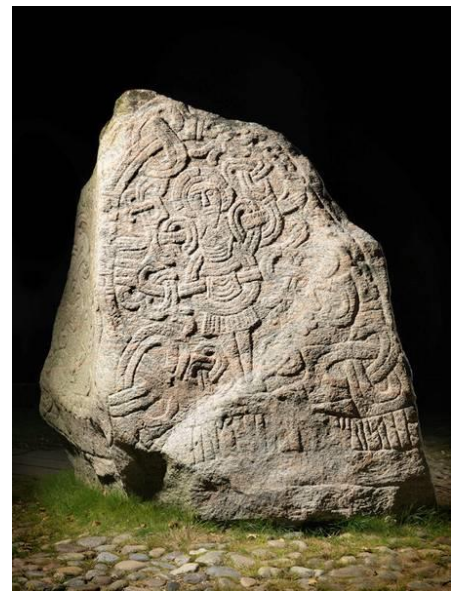
Harald Blåtand var søn af Gorm den Gamle og Thyre, og han var den konge, der stod for Danmarks overgang til kristendommen. Den store runesten er unik, da runeindskriften, modsat andre runesten, er vandret som teksten i en bog. Stenen består af tre forskellige sider. Den ene side er indgraveret med runer, den anden side består af et fabeldyr, og på den tredje side af stenen er et korsfæstelsesbillede af Kristus (dog uden kors).

Med symboler og tekst skildrer Jellingestenene således overgangsperioden fra det ældre hedenske vikingesamfund til det nyligt kristnede Danmark. Runeindskrifter udgør det eneste danske kildemateriale af skriftlig art fra vikingetiden. I Danmark, Norge og Sverige er der fundet ca. 2250 runesten, hvoraf de fleste er fundet i Sverige.

Derudover er der fundet runeindgraveringer på mindre genstande såsom kamme, træpinde og lignende. Der er også fundet runesten rejst af vikinger i resten af Europa. Jellingmonumenterne, herunder de to runesten, Jelling Kirke og to kæmpegravhøje, blev i 1994 optaget på UNESCO's Verdensarvsliste.

Den store Jelling-sten (ca. 960 – 985)

Kong Harald[4] bød gøre disse kumler efter Gorm, sin fader, og efter Thyre, sin moder, den Harald, som vandt sig hele[5] Danmark og Norge og gjorde danerne kristne.

**Den store
Jellingstens
tre sider**
Nationalmuseet

Den lille Jelling-sten (ca. 935):

Kong Gorm[1] gjorde disse kumler[2] efter Thyre sin kone, Danmarks pryd[3].

[1] Gorm den Gamle (død omkring 958).

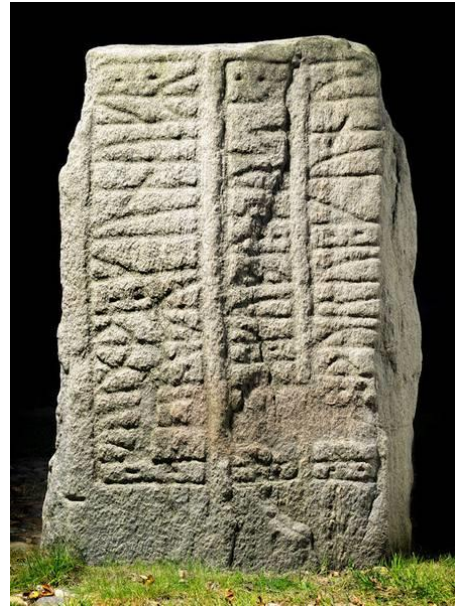
[2] Kuml: tegn eller mindesmærke.

[3] Omdiskuteret oversættelse. Alternativt ”Danmarks bod”.

[4] Harald Blåtand (død omkring 986).

[5] Omdiskuteret oversættelse. Alternativt ”gjorde Danmark helt, fuldstændigt”.

Læs mere på jelling.natmus.dk

*Den lille
Jellingstens
to sider
Nationalmuseet*